

Batalia de la Cannae

Hanibal, dupa ce a trecut cu armata sa Alpii, a ales ca loc de confruntare finala cu romanii localitatea Cannae, unde si-a asezat tabara. In acest loc detinea un avantaj, deoarece vantul Volturnus ii sufla din spate si astfel cartaginezii aveau sa lupte cu un dusman orbit de praf.

Armata romana condusa de doi consuli, Paullus si Varro, si-a asezat tabara la Cannae langa raul Aufidus, care curgea pe langa ambele tabere. Consulii romani, dupa ce si-au impartit trupele intre ei, au facut doua castre fortificate.

Pe cand la romani timpul trecea mai mult in corturi decat in deliberari, Hanibal care-si tinuse cea mai mare parte a zilei trupeloe gata de lupta, si le retragea in tabara, trimitand insa pe numizi dincolo de rau, ca sa atace pe ostasii din tabara cea mica a romanilor, insarcinati cu caratul apei. Abia ajunsi la mal, numizii au si izbutit sa puna pe fuga pe romanii veniti in neorandumiala, punand stapanire si pe un punct de sprijin. Ideea ca niste trupe auxiliare au starnit panica in insasi tabara romana a parut romanilor atat de injositoare incat un singur motiv i-a impiedicat sa nu treaca imediat raul si sa-si randuiasca trupele pentru atac, si anume faptul ca la comanda suprema a armelor se gasea in acea zi Paullus. Dar a doua zi, Varro caruia ii venise randul la comanda, fara sa se sfatuiasca cu colegul sau, dadu semnalul de atac si trecu cu trupele randuite in dispozitiv de lupta dincolo de rau. Paullus il insoti pe Varro, deoarece nu pregeta sa-i acorde sprijinul sau, cu toate ca nu-i incuvintase hotararea. Dupa trecerea raului consulii isi randuira linia de bataie in modul urmator: la aripa dreapta (aceasta era cea mai apropiata de rau) ei asezara cavaleria, iar in linia a doua pedestrimea; la marginea aripii stangi, frontul era alcatuit din cavaleria aliatilor, incadrand la mijloc pedestrimea aliata, unita la centru cu legiunile romane. Prima linie de atac era alcatuita din sulitasi impreuna cu celelalte trupe auxiliare usor inarmate. Consulii comandau aripile. Terentius Varro pe cea din stanga, iar Aemilius Paullus pe cea din dreapta.

La reversatul zorilor, Hanibal, dupa ce isi trimise inainte unitatiile de baleari si celelalte trupe usor inarmate si dupa ce-si trecu dincolo de rau toate fortele le aseza in linie de bataie in ordinea in care tecuse fiecare si anume: cavaleria galica si hispanica o aseza aproape de mal, avand in fata cavaleria romana; aripa dreapta a fost lasata in seama calaretilor numizi, iar centrul frontului a fost intarit cu pedestrimea, astfel incat la mijloc se gaseau

galii si hispanii, iar pe flancuri ii incadrau trupele de africani. Cifra tuturor efectivelor cartagineze care au intrat in aceasta linie de bataie s-a ridicat la 40.000 de pedestri si 10.000 de calareti. Hasdrubal comanda aripa stanga si Maharbal pe cea dreapta. Centrul frontului il comanda Hanibal impreuna cu fratele sau Mago.

Un strigat de lupta se auzii si trupele auxiliare pornira la atac, cea dintai ciocnire danduse intre unitatiile usor inartmate. Apoi cavaleria galilor si hispanilor din aripa stanga navalii asupra aripii drepte romane intr-un mod care semana prea putin cu o lupta de cavalerie: caci cele doua tabere trebuioau sa se atace frontal, deoarece campul de lupta era prea ingust pentru ca adversarii sa se poata desfasura. Drept urmare caii nu se mai puteau misca, incat in cele din urma se ingramadira unii in altii. Adversarii se incelestara om cu om, tragandu-se unul pe altul de pe cal, astfel incat batalia se transformase in mare parte intr-o lupta de pedestri. Incaierarea a fost mai mult inbdarjita decat de lunga durata, si calaretii romani fiind respinsi dadura bir cu fugitii.

Cam spre sfarsitul luptei dintre cele doua cavalerii s-a dezlantuit si atacul trupelor pedestre. Fortele romane atacand concentric in randuri stranse sub forma de unghi, dupa grele si indelungate eforturi, izbutira sa strapunga linia triunghiulara dusmanu.

Vazandu-i retragandu-se inspaimantati si fugind in neorandumiala, romanii pornesc in urmarirea lor cu si mai mult zel si barbatie si alung pana la trupele de rezerva formate din africani, amplasate la cele doua aripi intr-un dispozitiv curbat, in timp ce in centru, unde se aflau fortele galice si hispanice, linia de bataie forma un intrand. In vreme ce frontul din centru mai intai s-a echilibrat, iar apoi a dat inapoi pas cu pas, permitand intrarea dispozitivului roman de atac in triunghi in mijlocul liniei inamice de lupta, trupele de africani de la aripi, executand o manevra de invaluire, au strans clestele, izbutind sa surprinda trupele romane care se avantasera cu nesocotinta in centrul frontului. La urma, marind si mai mult invaluirea, cartaginezii au reusit sa-i incercuiasca complet pe romani si sa le taie retragerea. Atunci acestia, dupa o lupta incheiata fara nici un avantaj, pornira o noua batalie, de data aceasta impotriva africanilor, actiune care era insa de doua ori sortita esecului: pe de o parte, datorita faptului ca, fiind incercuiti, erau nevoiti sa lupte in toate directiile, iar pe de alta parte pentru ca, fiind total istoviti, trebuiau sa infrunte un inamic odihnit si plin de vigoare.

Consulul Aemilius Paullus, desi chiar de la inceput fusese grav ranit de o piatra aruncata cu prastia, a condus o trupa de calareti cu care a

restabilit lupta in cateva locuri, dar a murit pe campul de bataie. Celalalt consul, fie din intamplare, fie intentionat, neintrand in invalmasala puhoiului de fugari, care a fost inconjurat de Carthalo, a reusit sa scape impreuna cu 50 de calareti, ducandu-se la Venusia. Se spune ca la Cannae au cazut nimiciti de puni, 45.000 de pedestrasi si 2.700 de calareti, pierderile romanilor fiind deopotiva de mari cu cele ale aliatilor lor.

